

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Механіко-технологічний факультет
12 червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ»

Галузь знань: J «Транспорт та послуги»
Спеціальність: J8 «Автомобільний транспорт»
Освітня програма: «Автомобільний транспорт»
Факультет: Механіко-технологічний
Розробник: к.ю.н. Авраменко С.М.

Київ 2025

Опис навчальної дисципліни «Правова культура особистості»

Дисципліна «Правова культура особистості» є обов'язковою дисципліною й охоплює вивчення теорії правової культури особистості, закономірностей та специфіки розвитку держави та права, основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності органів держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина, ознайомлення з вузловими положеннями основних галузей права та їх застосуванням, а також перспективами розвитку правової системи України у зв'язку з євроінтеграційними процесами.

У процесі вивчення дисципліни розглядаються механізми правового регулювання, порядок звернення громадян до органів державної влади та місцевого самоврядування. Особливу увагу приділено питанням правових гарантій реалізації прав і свобод людини.

Оволодіння цією дисципліною сприяє формуванню у здобувачів цілісної системи знань про сутність правової культури, її структуру, функції та роль у розвитку суспільства, виробленню правового мислення і культурного стилю правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних взаєминах, так і при спілкуванні з представниками судових та правоохоронних органів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	J8 Автомобільний транспорт	
Освітня програма	Автомобільний транспорт	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	3
Семестр	6	6
Лекційні заняття	30 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	4 год.
Лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота	60 год.	112 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	1 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студента/ки загальнотеоретичні знання про роль та цінності правової поведінки та правової культури осіб, різних соціальних груп, виробити правове мислення та культурний стиль правомірної поведінки, в тому числі в спілкуванні, як у повсякденному житті так і в різних суспільних відносинах, підвищити рівень правової обізнаності та утвердити правильне розуміння своїх прав, обов'язків та свобод і захисту інтересів..

Завдання – вивчення теорії правової культури особистості, закономірностей та специфіки розвитку держави та права, основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина, ознайомлення з вузловими положеннями основних галузей права та їх застосуванням, а також ознайомити студентів із перспективами розвитку правової системи України у зв'язку із євроінтеграційними процесами. Важливим завданням є створення мотивації до самонавчання та особистісного розвитку.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з

експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію

РН 26. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. <i>Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства</i>													
Правова культура та правова свідомість	1-2	16	4	4			8	17		1			16
Цінність правового регулювання	3-4	16	4	4			8	17		1			16
Разом за змістовим модулем 1	32		8	8			16	34		2			32
Змістовий модуль 2. <i>Правова культура особи в механізмі правового регулювання</i>													
Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків.	5-6	16	4	4			8	17	1				16
Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	7-8	16	4	4			8	17	1				16
Особливості застосування правових норм в різних галузях права	9-10	16	4	4			8	17		1			16
Захист порушених суб'єктивних прав	11-12	16	4	4			8	17		1			16
Разом за змістовим модулем 2	64		16	16			32	68	2	2			64
Змістовий модуль 3. <i>Правова культура особистості в механізмі правового примусу</i>													
Юридична відповідальність	13-14	16	4	4			8	9	1				8
Покарання та його види	15	8	2	2			4	9	1				8
Разом за змістовим модулем 3	24		6	6			12	18	2				16
Усього годин	120		30	30			60	120	4	4			112
Курсовий проект	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Усього годин	120		30	30			60	120	4	4			112

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова культура та правова свідомість	4
2	Цінність правового регулювання	4
3	Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	4
4	Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	4
5	Особливості застосування правових норм в різних галузях права	4
6	Захист порушених суб'єктивних прав	4
7	Юридична відповідальність	4
8	Покарання та його види	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова культура та правова свідомість	4
2	Цінність правового регулювання	4
3	Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	4
4	Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	4
5	Особливості застосування правових норм в різних галузях права	4
6	Захист порушених суб'єктивних прав	4
7	Юридична відповідальність	4
8	Покарання та його види	2
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова культура та правова свідомість	8
2	Цінність правового регулювання	8
3	Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	8
4	Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	8
5	Особливості застосування правових норм в різних галузях права	8
6	Захист порушених суб'єктивних прав	8
7	Юридична відповідальність	8
8	Покарання та його види	4
Разом		60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- інші види.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод;
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
6 семестр				
Модуль 1 Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства				
Правова культура та правова свідомість	4 / 4	Знати: сутність, структуру та функції правової культури. Розуміти: роль правосвідомості у правомірній поведінці. ПРН: РН8, РН25	Семінарське обговорення, аналіз ситуацій.	Поточний контроль
Цінність правового регулювання	4 / 4	Розуміти: значення права як регулятора суспільних відносин. Аналізувати: ефективність правового регулювання. ПРН: РН8, РН25	Аналітичне завдання, есе.	Оцінювання
6 семестр				

Модуль 2 Правова культура особи в механізмі правового регулювання				
Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	4 / 4	Знати: механізми реалізації прав і обов'язків. Застосовувати: правові норми у типових життєвих ситуаціях. ПРН: РН8, РН26	Розв'язання правових кейсів.	Поточний контроль
Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	4 / 4	Розуміти: антикорупційне законодавство. Формувати: нетерпимість до корупційних проявів. ПРН: РН26	Аналіз нормативних актів, тестування.	Оцінювання
Особливості застосування правових норм у різних галузях права	4 / 4	Знати: основи цивільного, трудового, адміністративного права. Аналізувати: міжгалузеві правові ситуації. ПРН: РН8	Семінар, практичне завдання.	Поточний контроль
Захист порушених суб'єктивних прав	4 / 4	Вміти: обирати способи захисту прав і свобод. Розуміти: порядок звернення до органів влади та суду. ПРН: РН8, РН25	Аналіз практичних ситуацій.	Оцінювання
6 семестр				
Модуль 3 Правова культура особистості в механізмі правового примусу				
Юридична відповідальність	4 / 4	Знати: поняття та види юридичної відповідальності. Розуміти: наслідки правопорушень. ПРН: РН26	Семінар, тестування.	Поточний контроль

Покарання та його види	2 / 2	Розуміти: систему покарань у праві України. Аналізувати: принципи справедливості покарання. ПРН: РН26	Аналітичне есе.	Оцінювання
Всього за 6 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4177>
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Попова О.В. Правова культура особистості. Навчальний посібник зі схемами. К.: НУБІП України, 2021. 186 с.
2. Кіріак О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріак, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
3. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В. В. Дараган, О. П. Бойко, Т. Г. Бадалова та ін.; 2-е вид., доп. і перероб. – Дніпро : ДДУВС, 2023. – 436 с.
4. Сімейне право України: Підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. – К.: Юрінком Інтер, 2004. — 200 с.

5. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 2 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. – Вид. 6-те, перероб. – Харків : Право, 2022. – 250 с.
6. Суходоля М. В. Безпосередні засоби впливу на правосвідомість та правову культуру. Журнал східноєвропейського права. 2021. № 85. С. 150-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jousepr_2021_85_17
7. Макеева О. М. Функції правової культури у сучасному інформаційному просторі. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2021. № 1. С. 54-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2021_1_9
8. Трудове право : підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. – 544 с.
9. Цивільне право : особлива частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. – 264